

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Briselē, 30.09.2004
COM(2004) 620 galīga redakcija

**KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, PADOMEI, EIROPAS
EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAI UN REĢIONU KOMITEJAI**

**par Padomes 1998. gada 24. septembra Ieteikumu 98/561/EK par Eiropas sadarbību
augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanā īstenošanu**

1. IEVADS

Ministru Padome 1998. gada 24. septembrī pieņēma Ieteikumu par Eiropas sadarbību augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanā¹. Ieteikumā dalībvalstis ir aicinātas atbalstīt vai izveidot kvalitātes nodrošināšanas sistēmas un mudināt augstākās izglītības iestādes un kompetentās iestādes sadarboties un dalīties pieredzē. Komisija ir arī lūgta atbalstīt šādu sadarbību un Eiropas un dalībvalstu līmenī ziņot par ieteikuma mērķu īstenošanu.

Padomes 1998. gada Ieteikums bija lielā mērā Komisijas 90. gados rīkota Eiropas izmēģinājuma projekta rezultāts. Ieteikums lika pamatus Eiropas Augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanas tīkla izveidei (EKNT) un tā aizvien pieaugošajam dalībnieku skaitam.

Kvalitātes darba kārtību no jauna rosināja divi politiskie notikumi: Boloņas process un Lisabonas stratēģija. Tas, cik svarīga ir kvalitātes nodrošināšana, pēdējoreiz bija uzsvērts 2004. gada martā iesniegtajā Padomes un Komisijas kopējā starpposma ziņojumā par detalizētas darba programmas par Eiropas izglītības un mācības sistēmu mērķu pārraudzību īstenošanu². Stingra un pārredzama kvalitātes nodrošināšanas sistēma ir arī neatņemama „Eiropas kvalifikāciju sistēmas” sastāvdaļa, par kuru iestājās ministri Boloņas procesa un Lisabonas stratēģijas ietvaros.

Šim ziņojumam ir divas daļas. Pirmā daļa „Kvalitātes nodrošināšanas sistēmu izveide dalībvalstīs” un otrā daļa „Eiropas un starptautiskā sadarbība”. Ziņojumā aplūkots arī jautājums par „Berlīnes mandātu”, kuru Boloņas parakstītājuvalstu ministri piešķīra EKNT. Pielikumā sniegts aģentūru pārskats pa valstīm.

2. Pirmā daļa: Kvalitātes nodrošināšanas sistēmu izveide dalībvalstīs

Kopsavilkums

Gandrīz visas dalībvalstis un pārējās Eiropas valstis ir izveidojušas kvalitātes nodrošināšanas sistēmas vai gatavojas to darīt. Tās guvušas pieredzi, kas atšķiras ilguma un intensitātes ziņā, taču visas valstis uzskata, ka kvalitātes nodrošināšana ir būtiska to augstākās izglītības sistēmas iezīme. Operatīvo sistēmu darbība atbilst Padomes 1998. gada ieteikumā noteiktajiem virzieniem.

2.1. Aģentūru izveide

Ieteikumā dalībvalstis ir aicinātas atbalstīt un vajadzības gadījumā izveidot pārredzamas kvalitātes nodrošināšanas sistēmas. Tāpēc vairākums dalībvalstu ir dibinājušas vienu vai vairākas kvalitātes nodrošināšanas aģentūras ar mērķi uzlabot kvalitāti, veicot ārējo novērtēšanu. Augstākās izglītības iestādes ir mudinātas izveidot savus iekšējās kvalitātes nodrošināšanas mehānismus, īpaši liekot pamatus ārējai novērtēšanai.

¹ Padomes 1998. gada 24. septembra Ieteikums par Eiropas sadarbību augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanā (98/561/EK) OV L 270, 7.10.1998., 56. lpp. Skat. 1. pielikumu.

² „Izglītība un mācības 2010”, Lisabonas stratēģijas veiksme ir atkarīga no steidzamām reformām. http://europa.eu.int/comm/education/policies/2010/doc/jir_council_final.pdf

Nacionālās augstākās izglītības sistēmas raksturojums ietekmē aģentūru īpašumtiesības, darbības jomu, galvenos uzdevumus un to pasākumus. Tādēļ pastāv atšķirīgi modeļi. Dažas valstis ir izraudzījušās centrālo akreditācijas aģentūru, kurai ir pakārtotas vairākas specifiskas novērtēšanas vai akreditācijas aģentūras. Citās valstīs ir viena aģentūra, kas atbild par kvalitātes nodrošināšanu vai akreditāciju.

Padomes ieteikumā apgalvots, ka „attiecīgās struktūras, par kvalitātes nodrošināšanu atbildīgās iestādes (attiecībā uz procedūrām un metodēm) patstāvība un/vai neatkarība, iespējams, uzlabos kvalitātes nodrošināšanas procedūru un rezultātu pieņemšanas efektivitāti”. No otras puses, vispāratzīts ir tas, ka aģentūrām cieši jāsadarbojas ar augstākajām mācību iestādēm un pienācīgi jāņem vērā sabiedrības, publisko un privāto sponsoru, studentu, vecāku un darba tirgus vajadzības.

Darbojas ne tikai nacionālas vai reģionālas aģentūras, bet arī ļoti daudzas profesionālās akreditācijas organizācijas (piemēram, inženieriem, mediķiem, auditoriem). Tās ir izveidotas jau labu laiku pirms Padomes ieteikuma, un tas nav ietekmējis to darbības veidu. Tomēr ir līdzības un sinerģija, kuru ir vērts izpētīt. Tas pats attiecas uz starptautiskām akreditācijas aģentūrām vai iestādēm, piemēram, Eiropas *EQUIS* (uzņēmējdarbības studijas) un Amerikas aģentūrām *AACSB* (uzņēmējdarbības studijas) un *ABET* (inženieru akreditācija ASV un palīdzība izveidot akreditācijas sistēmas citās valstīs).

2.2. Novērtēšanas veidi

Izšķirt astoņus novērtēšanas vai akreditācijas veidus: novirziena novērtēšana, programmas novērtēšana, iestādes novērtēšana, programmas akreditācija, iestādes akreditācija, iestādes audits (iekšējās kvalitātes nodrošināšanas mehānismu audits), salīdzinošā novirziena un programmu novērtēšana. Visizplatītākā joprojām ir programmu novērtēšana, tam seko programmu akreditācija, un trešais populārākais veids ir iestāžu audits. Pavisam nesen interesei radīja programmu vai novirziena salīdzinošā novērtēšana, lai attiecīgajā jomā noskaidrotu labāko praksi. Ir iezīmējusies skaidra virzība uz lielāku novērtēšanas veidu dažādību, un lielākā daļa aģentūru regulāri piemēro vairākus novērtēšanas veidus.

2.3. Kritēriji un metodika

Padome ieteica par kvalitātes nodrošināšanas sistēmas pamatu izmantot ieteikuma pielikumā uzskaitītās iezīmes. Aģentūras būtībā strādā saskaņā ar šīm iezīmēm, lai gan to piemērošana var atšķirties atkarībā no nacionālā vai institucionālā konteksta. Īsumā to īstenošanas analīze ir šāda.

Kritēriji

Ieteikumā kvalitātes nodrošināšanas kritēriji ir cieši saistīti ar katrai iestādei izvirzītajiem mērķiem saistībā ar sabiedrības un darba tirgus vajadzībām. EKNT apsekojums³ liecina par to, ka ir notikusi nepārprotama izvirzīto iestādes mērķu novērtējuma nobīde par labu objektīvākai ārējo kritēriju un standartu piemērošanai,

³

Skat. 9. zemspējas piezīmi.

veicot novērtēšanu un akreditāciju. Tie var būt minimālie, vidējie standarti vai augstāki, uz izcilību vērsti standarti.

Iestāžu pašnovērtējums

Pašnovērtējums ir prasība, kas noteikta vairākumā novērtēšanas un akreditācijas sistēmu. Pārsvārā pašnovērtējuma grupā ir administratīvais un akadēmiskais personāls. Studenti piedalās reti. Administratīvā personāla un studentu līdzdalība nav vienmērīga.

Ekspertu grupas apmeklējumi uz vietas

Apmeklējums uz vietas ir novērtēšanas procedūras standartelements. Apmeklējumu iedala sanāksmēs un pārrunās, bieži vien notiek arī telpu apskate, sanāksme ar vadītājiem un dokumentāru apliecinājumu pārbaude.

Ekspertu grupas sastāvs

Visas aģentūras sadarbojas ar ārējiem ekspertiem un bieži vien ekspertu padomē piedalās arī starptautiskie eksperti, īpaši tad, ja kaimiņvalstīs ir viena valoda. Nodarbinātības jomas ekspertus iesaista mazāk nekā pusē gadījumu, vēl retāk — profesionālās apvienības, studentus un diplomandus. Ārvalstnieku nodarbināšana aģentūru vadības struktūrās nav izplatīta, tomēr tas notiek aizvien biežāk.

Pārskati un turpmākie pasākumi

Gandrīz visos gadījumos novērtēšanas un akreditācijas pārskati tiek publicēti. Pirms pārskatu publicēšanas parasti konsultējas ar novērtētajām iestādēm. Trīs ceturtdaļās gadījumu iestādes ir atbildīgas par ieteikumu turpmāko pārraudzību; pusē gadījumu atbildību uzņemas iestādes kopā ar aģentūrām un valdību.

3. Otrā daļa: Eiropas un starptautiskā sadarbība

Kopsavilkums

Lielākā daļu valstu vairāk vai mazāk aktīvi piedalās divpusējā, daudzpusējā, Eiropas un vispasaules sadarbībā kvalitātes nodrošināšanas un akreditācijas jomā. Šo starptautisko iniciatīvu mērķi ir līdzīgi: apzināt salīdzināmus kritērijus un metodes, veicināt sekmīgu kvalitātes aģentūru darbību, lai tādējādi nodrošinātu labāku pārredzamību, un, visbeidzot, atzīt savstarpējas kvalitātes nodrošināšanas sistēmas un novērtēšanu.

3.1. Divpusēja un reģionāla sadarbība

Beļģijas (Flandrijas) un Nīderlandes valdība ir nolēmusi apvienot kvalitātes nodrošināšanas pasākumus kopīgā akreditācijas sistēmā. Divpadsmit valstu kvalitātes nodrošināšanas aģentūras un augstākās izglītības iestādes⁴ ir nolēmušas iesaistīties „Kopējā kvalitātes iniciatīvā” (neoficiāls tīkls sadarbībai Eiropas bakalaura un

⁴ Austrija, Beļģija (Flandrija), Dānija, Vācija, Īrija, Itālija, Nīderlande, Norvēģija, Spānija, Zviedrija, Šveice, Apvienotā Karaliste

maģistra programmu kvalitātes nodrošināšanā un akreditācijā). Trīspadsmit aģentūras no astoņām valstīm⁵ ir nolēmušas dibināt Eiropas Akreditācijas konsorciiju (EAK), lai koncentrētos uz kvalitātes nodrošināšanas procedūras akreditācijas aspektu un līdz 2007. gadam panāktu savstarpēju attiecīgo kvalitātes nodrošināšanas sistēmu un novērtējumu atzīšanu. Centrāleiropas un Austrumeiropas augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanas aģentūru tīklā (*CEE* tīkls) piedalās 18 aģentūras,⁶ un 2003. gadā Augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanas aģentūras no piecām ziemeļvalstīm⁷ nolēma noformēt savu sadarbību ar Ziemeļvalstu augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanas tīklu. Visas minētās apvienības ir plaša Eiropas Augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanas tīkla (EKNT) locekles.

3.2. Eiropas Augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanas tīkls (EKNT)

Padomes 1998. gada Ieteikuma rezultātā tika izveidots EKNT, un tāpēc to var uzskatīt ne tikai par tās konkrētāko veikumu Eiropas līmenī, bet arī par atskaites punktu un galveno faktoru turpmākajā attīstībā. EKNT 2004. gada jūnija ģenerālasamblejā tika nolemts paplašināt EKNT dalību, uzņemot visu 40 Boloņas parakstītājvalstu aģentūras, un īstenot EKNT vajadzīgās reformas, lai izpildītu tās turpmāko uzdevumu sniegt pakalpojumus dalībniekiem un strādātu, lai panāktu Eiropas kvalitātes nodrošināšanas sistēmu savstarpēju atzīšanu.

EKNT ir cieši sadarbojies ar *ENIC* un *NARIC* apliecinājuma dokumentu vērtētāju tīklu, lai izpētītu, kā precīzāka informācija par kvalitāti var paātrināt diplomu un studiju laiku atzīšanu, īpaši saistībā ar starptautisko izglītību. Iesaistot dalībvalstis, EKNT plāno atvieglot starptautisko, īpaši starptautisko apvienotās un divkāršās studiju absolvēšanas, novērtēšanu.

3.3. Augstākās izglītības tīkli

Padomes ieteikumā izteikts aicinājums atbalstīt augstākās izglītības iestādes, kuras vēlas starptautiskā mērogā sadarboties kvalitātes nodrošināšanas jomā. Tālab tika īstenotas vairākas iniciatīvas vai gūts jauns impulss, pateicoties ieteikuma un Boloņas procesa salīdzinājuma spiedienam.

Eiropas Universitāšu asociācija (EUA) vada starptautisku iestāžu novērtēšanas programmu, kuras mērķis ir palīdzēt tās dalībniekiem nodrošināt to, ka pati iestāde pilnībā ir atbildīga par nepārtrauktu kvalitātes nodrošināšanu un pilnveidošanu. Turklāt EUA piedalās Komisijas atbalstītā projektā „Kvalitātes kultūra”, kurā universitāšu grupas palīdz viena otrai ieviest iekšējos kvalitātes nodrošināšanas mehānismus, uzlabot to kvalitātes līmeņus un labāk sagatavoties ārējai novērtēšanai.

Globāli Starptautiskais augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanas aģentūru tīkls (SAIKNT) pašlaik izstrādā labas prakses rokasgrāmatu aģentūrām, un Starptautiskā

⁵ Austrija, Beļģija (Flandrija), Vācija, Īrija, Nīderlande, Norvēģija, Spānija, Šveice.

⁶ No Austrijas, Bulgārijas, Čehijas, Horvātijas, Igaunijas, Vācijas (Bavārijas), Ungārijas, Latvijas, Lietuvas, Maķedonijas, Polijas, Rumānijas, Krievijas, Slovākijas, Slovēnijas

⁷ Dānija, Somija, Islande, Norvēģija un Zviedrija

universitāšu vadītāju apvienība (SUVA) pārbauda kvalitātes nodrošināšanas aģentūru „Pasaules kvalitātes reģistra” darbotiespēju.

3.4. Eiropas Padome

Saskaņā ar Eiropas Padomes/UNESCO Eiropas reģiona konvenciju par tādu kvalifikāciju atzīšanu, kas saistītas ar augstāko izglītību⁸, katra valsts par līdzīgām atzīst kvalifikācijas, kas atbilst kvalifikācijām tās sistēmā, izņemot gadījumus, kad pašas valsts kvalifikācijas un kvalifikācijas, kuras jāatzīst, būtiski atšķiras. Tās var būt būtiskas mācību un mācīšanās atšķirības. Tā ir skaidrojama nesenās ciešās ekspertu kvalitātes nodrošināšanā (EKNT) un ekspertu apliecinājuma dokumentu novērtēšanā (Eiropas Savienības *NARIC* tīkls un Eiropas Padomes un UNESCO/CEPES *ENIC* partnertīkls) sadarbības nozīme.

3.5. ESAO un UNESCO

ESAO un UNESCO sadarbojas, lai izstrādātu nesaistošas pamatnostādnes par patērētāju tiesību aizsardzību pārrobežu augstākās izglītības jomā, īpaši uzsverot kvalitātes nodrošināšanu. UNESCO ir izveidojusi globālo kvalitātes nodrošināšanas, akreditācijas un atzīšanas forumu, pilnveidojot pastāvošos reģionālos tīklus un diplomu atzīšanas konvencijas. Eiropā UNESCO Eiropas augstākās izglītības centrs īsteno projektu, lai vāktu augstākās izglītības rādītājus, kas varētu būt lietderīgi kvalitātes nodrošināšanā un novērtēšanā.

4. Berlīnes mandāts

40 Boloņas parakstītājvalstu augstākās izglītības ministri 2003. gada 19. septembrī tikās Berlīnē un pieņēma paziņojumu, kurā aicināja EKNT „kopā ar tās locekļiem un sadarbojoties ar EUA, *EURASHE* un *ESIB*, izveidot kvalitātes nodrošināšanas standartu, procedūru un pamatnostādņu sistēmu, izpētīt veidu, kādā nodrošināt adekvātu izglītības nodrošināšanas un/vai akreditācijas aģentūru vai struktūru salīdzinošās novērtēšanas sistēmu, un 2005. gadā pārraudzības grupai atskaitīties ministriem.”

Divas EKNT organizētas darba grupas pārbauda atšķirīgus mandāta elementus. Viena ir standartu, procedūru un pamatnostādņu darba grupa un otra — atbilstošas salīdzinošās novērtēšanas sistēmas izveides darba grupa. Eksperti izmanto pašreizējos EKNT un tā locekļu pētījumus un pieredzi, kuri organizēti reģionālos (Ziemeļeiropa un Austrumeiropa) vai specializētos tīklos (Eiropas akreditācijas konsorcijs). Viņi pārbauda EUA institucionālos novērtējumus, uz kompetenci balstītu *Tuning* projekta⁹ pieeju un profesionālo konkrētās jomās akreditēto aģentūru darbu. Vērā ņems arī citviet pasaulē, īpaši Amerikas Savienotajās Valstīs, gūto pieredzi.

EKNT sniedz pārskatu ar Boloņas turpmāko pasākumu darba grupas starpniecību un 2005. gada sākumā iesniegs beigu ziņojumu pirms 2005. gada maija ministru sanāksmes Bergenē.

⁸ <http://conventions.coe.int/Treaty/Commun/QueVoulezVous.asp?NT=165&CM=8&DF=10/02/04&CL=ENG>

⁹ Deusto universitāte Bilbao, Spānija (www.relint.deusto.es/TuningProject/index.htm) vai Groningenas universitāte, Nīderlande (www.let.rug.nl/TuningProject/index.htm)

5. Secinājums

Padomes 1998. gada Ieteikuma īstenošana ir bijusi nepārprotami veiksmīga, jo lielākā daļa valstu patiešām ir izveidojušas kvalitātes nodrošināšanas sistēmu, un kvalitātes jomā Eiropas sadarbība ir bijusi ļoti aktīva. Kvalitātes nodrošināšanas darbs acīmredzot guva papildu impulsus, jo Boloņas procesā un Lisabonas stratēģijā kvalitātes jautājumiem tika veltīta vislielākā uzmanība, un tas ir atzīts par būtisku jaunā „Eiropas kvalifikāciju sistēmas” komponenti.

Nopietni centieni ir ieguldīti divpusējā un reģionālā līmenī, lai radītu labvēlīgus apstākļus, kādos varētu sekmēt savstarpēju kvalitātes nodrošināšanas sistēmu un novērtējumu atzišanu. Mandāts, kas Eiropas kvalitātes nodrošināšanas tīklam piešķirts Berlīnē, varētu vienlīdz labvēlīgi ietekmēt plašākā Eiropas mērogā.

Ir pienācis brīdis īstenot pārdomātu pasākumus, lai sasniegtu pilnīgu savstarpēju kvalitātes nodrošināšanas un akreditācijas sistēmu un novērtējumu atzišanu un kvalitātes nodrošināšanai ļaut efektīvi sniegt ieguldījumu mūsu kopīgajā mērķī par Eiropas augstāko izglītību kā „pasaules kvalitātes referenci”. Šajā svarīgajā jomā var un ir jāgūst panākumi.

Pielikumi

1. Berlīnes paziņojums, fragments par kvalitātes nodrošināšanu
2. Pašreizējās kvalitātes nodrošināšanas aģentūras pa valstīm

„Eiropas augstākās izglītības zonas izveide”

Par augstāko izglītību atbildīgo ministru konferences paziņojums

Berlīnē 2003. gada 19. septembrī

=Fragments par kvalitātes nodrošināšanu=

„Ir pierādījies, ka augstākās izglītības kvalitāte ir Eiropas augstākās izglītības zonas pamatā. Ministri ir apņēmušies atbalstīt turpmāko kvalitātes nodrošināšanas attīstību institucionālā, nacionālā un Eiropas līmenī. Viņi uzsver to, ka ir jāizstrādā kopīgi kvalitātes nodrošināšanas kritēriji un metodika.

Viņi arī dāz ar uzsvēruši to, ka saskaņā ar iestāžu autonomijas principu pirmām kārtām pati iestāde ir atbildīga par augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanu, un nacionālās kvalitātes sistēmā tas ir faktiskās akadēmiskās sistēmas atbildības pamatā.

Tādēļ ministri vienojās, ka līdz 2005. gadam nacionālajās kvalitātes nodrošināšanas sistēmā:

- jādefinē iesaistīto struktūru un iestāžu pienākumi,
- jānovērtē programmas vai iestādes, tostarp jāveic iekšējā novērtēšana, jāizstrādā ārējais pārskats, jāiesaista studenti un jāpublicē rezultāti,
- jāizveido akreditācijas, sertifikācijas vai tamlīdzīgu procedūru sistēma,
- jādibina starptautiska dalība, sadarbība un jāveido sakari.

Eiropas līmenī ministri aicināja Eiropas kvalitātes nodrošināšanas tīklu ar tā locekļu starpniecību, sadarbojoties ar EUA, *EURASHE* un *ESIB*, izveidot kvalitātes nodrošināšanas standartu, procedūru un pamatnostādņu sistēmu, izpētīt veidu, kādā nodrošināt adekvātu izglītības nodrošināšanas un/vai akreditācijas aģentūru vai struktūru salīdzinošās novērtēšanas sistēmu, un 2005. gadā pārraudzības grupai atskaitīties ministriem.

2. pielikums

Augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanas aģentūras, pa valstīm

Valsts	Aģentūra	Darbības joma	Galvenais novērtēšanas veids
Albania	Accreditation Agency of Higher Education, Accreditation Council	National, university and non-university sectors	Programme and institutional evaluation and accreditation
Austria	Fachhochschulrat – www.fhr.ac.at	National, non-university sector	Institutional and programme evaluation, programme accreditation
Austria	Österreichischer Akkreditierungsrat – www.akkreditierungsrat.at	National, private universities	Institutional accreditation, programme accreditation
Belgium (Flanders)	Flemish Inter-university Council – www.vlir.be	Regional, university sector	Programme evaluation
Belgium (Flanders)	Council of Flemish Institutes for Higher Education – www.vlhora.be	Regional, non-university sector	Programme evaluation
Belgium	Conseil des Recteurs (CRef)	University sector	Programme evaluation
Bulgaria	National Evaluation and Accreditation Agency at the Council of Ministers – http://www.neaa.government.bg	National, university and non-university sectors	Programme and institutional evaluation and accreditation
Croatia	National Council for Higher Education	National, university and non-university sectors	Programme evaluation in function of accreditation by ministry
Cyprus	Council of Educational Evaluation - sekap@cytanet.com.cy	National, non-university sector	Programme evaluation, programme accreditation
Czech Republic	Accreditation Commission – www.msmt.cz/DOMEK/default.asp?CAI=2856	National, university and non-university sectors	Programme accreditation
Denmark	Danish Evaluation Institute – www.eva.dk	National, university and non-university sectors	Programme evaluation and accreditation, institutional evaluation

Valsts	Aģentūra	Darbības joma	Galvenais novērtēšanas veids
Estonia	Estonian Higher Education Accreditation Centre – www.ekak.archimedes.ee	National, university and non-university sectors	Programme accreditation
Finland	Finnish Higher Education Evaluation Council – www.finheec.fi	National, university and non-university sectors	Programme and institutional evaluation
France	Comité National d'Évaluation – www.cne-evaluation.fr	National, university sector	Institutional evaluation
France	Inspection générale de l'administration de l'éducation nationale et de la recherche (IGAENR) – www.education.gouv.fr	National, university and non-university	Institutional evaluation
Germany	Akkreditierungsrat – www.akkreditierungsrat.de	National, university and non-university sectors	Meta-accreditation
Germany	Zentrale Evaluations- und Akkreditierungsagentur (ZevA) – www.zeva.uni-hannover.de	Regional, university and non-university sectors	Programme accreditation
Germany	Akkreditierungs-, Zertifizierungs- und Qualitätssicherungs-Institut (ACQUIN) - www.acquin.org	Regional, university and non-university sectors	Programme accreditation
Germany	Agentur für Qualitätssicherung durch Akkreditierung von Studiengängen (AQAS) – www.aqas.de	Regional, university and non-university sectors	Programme accreditation
Germany	Akkreditierungsagentur für Studiengänge der Ingenieurwissenschaften, der Informatik, der Naturwissenschaften und der Mathematik (ASIIN) – www.asiin.de	Regional, university and non-university sectors, subject-specific	Programme accreditation

Valsts	Aģentūra	Darbības joma	Galvenais novērtēšanas veids
Germany	Akkreditierungsagentur für Studiengänge im Bereich Heilpädagogik, Pflege, Gesundheit und Soziale Arbeit (AHPGS) – www.ahpgs.de	Regional, university and non-university sectors, subject-specific	Programme accreditation
Germany	Stiftung Evaluationsagentur Baden-Württemberg (EVALAG) – www.evalag.de	Regional, university and non-university sectors	Programme evaluation
Germany	Foundation for International Business Administration Accreditation – www.fibaa.de	Regional, university and non-university sectors, subject-specific	Programme accreditation
Hungary	Hungarian Accreditation Committee (HAC) – www.mab.hu	National, university and non-university sectors	Programme and institutional accreditation
Iceland	Division of Evaluation and Supervision – http://mrn.stjr.is	National, university and non-university sectors	Programme and institutional evaluation
Ireland	Higher Education and Training Awards Council (HETAC) www.hetac.ie	National, non-university sector	Programme and institutional evaluation and accreditation
Ireland	Higher Education Authority – www.heai.ie	National, university sector	Institutional evaluation, meta-evaluation
Ireland	National Qualification Authority of Ireland – www.nqai.ie	National, non-university sector	Institutional evaluation
Italy	National Committee for the Evaluation of the University System – www.vsu.it	National, university sector	Programme and institutional evaluation, institutional accreditation
Latvia	Higher Education Quality Evaluation Centre - www.aiknc.lv	National, university and non-university sectors	Programme and institutional evaluation and accreditation
Lithuania	Lithuanian Centre for Quality Assessment in Higher Education – www.skvc.lt	National, university and non-university sectors	Programme evaluation and accreditation

Valsts	Aģentūra	Darbības joma	Galvenais novērtēšanas veids
Macedonia	Ministry of Education and Science, Accreditation Board	National, university and non-university sectors	Programme and institutional evaluation and accreditation
Netherlands	Inspectorate of Higher Education – www.owinsp.nl	National, university and non-university sectors	Programme and institutional evaluation, meta-evaluation
Netherlands	Netherlands Quality Agency – www.hbo-raad.nl	National, non-university sector	Programme evaluation
Netherlands	Netherlands Accreditation Organisation – www.nao-ho.nl	National, university and non-university sectors	Programme accreditation
Netherlands	Quality Assurance Netherlands Universities (QANU) – www.qanu.nl	National, university sector	Programme evaluation
Norway	Norwegian Agency for Quality Assurance in Education (NOKUT) – www.nokut.no	National, university and non-university sectors	Programme and institutional evaluation and accreditation
Poland	National General Accreditation Commission – www.men.waw.pl	National, university and non-university sectors	Programme and institutional accreditation
Poland	University Accreditation Commission – http://main.amu.edu.pl/~ects/uka/uka.html	National, university sector	Programme accreditation
Poland	Association of Management Education Forum – www.semforum.org.pl	National, private university and non-university sectors, subject-specific	Programme evaluation and accreditation
Portugal	National Council for Evaluation of Higher Education (CNAVES) – www.cnaves.pt	National, university and non-university sectors	Institutional evaluation
Romania	National Council for Academic Assessment and Accreditation – www.cneaa.ro	National, university and non-university sectors	Programme and institutional accreditation
Slovakia	Accreditation Commission – www.akredkom.sk	National, university and non-university sectors	Programme and institutional accreditation

Valsts	Aģentūra	Darbības joma	Galvenais novērtēšanas veids
Slovenia	Council for Higher Education	National, university and non-university sectors	Institutional accreditation
Slovenia	Higher Education Quality Assessment Commission (HEQAC)	National, university and non-university sectors	Programme and institutional evaluation
Spain	National Agency for Quality Assessment and Accreditation (ANECA) – www.aneca.es	National, university sector	Programme and institutional evaluation and accreditation
Spain	Agency for Quality Assurance in the Catalan University System – www.agenqua.org	Regional, university sector	Programme and institutional evaluation
Sweden	National Agency for Higher Education – www.hsv.se	National, university sector	Programme and institutional evaluation and accreditation
Switzerland	Centre for Accreditation and Quality Assurance of the Swiss Universities (OAQ) – www.oaq.ch	National, university sector	Programme and institutional accreditation
United Kingdom	Quality Assurance Agency for Higher Education (QAA) – www.qaa.ac.uk	National, university and non university sectors	Programme and institutional evaluation
	European University Association (EUA) – www.eua.be/eua/	University sector	Institutional evaluation